

Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33519>

Özet

Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği (YTDDTÖ), üniversite öğrencilerinin zorunlu Türk Dili dersine yönelik sahip oldukları tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması Akif Arslan tarafından 2012 yılında gerçekleştirilmiştir. Yapılan kapsamlı istatistiksel analizler, ölçeğin yüksek düzeyde **iç tutarlılığına** ve yapı geçerliliğine sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek, yükseköğretimdeki dil eğitimi politikaları ve öğrencilerin bu derslere olan bakış açıları değerlendirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Türk Dili Dersi, Tutum Ölçeği, Yükseköğretim, Dil Eğitimi, Geçerlik, Güvenirlik, Cronbach Alfa, Faktör Yüku.

Yazarlar

Akif ARSLAN

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında zorunlu olarak okutulan Türk Dili dersine yönelik üniversite öğrencilerinin tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu tutumların ölçülmesi, eğitimcilerin ve politika yapıları dersin içeriğini, öğretim yöntemlerini ve öğrencilerin derse olan motivasyonunu anlamalarına yardımcı hedefler.

Ölçek, öğrencilerin Türk Dili dersine yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini nicel verilerle ortaya koyarak, dersin algılanan faydası ve zorunluluğu hakkındaki görüşlerini derinlemesine inceleme fırsatı sunmaktadır. Bu sayede, dersin etkililiğini artırmaya yönelik iyileştirme stratejileri geliştirilebilir.

Yapı

YTDDTÖ, genel olarak öğrencilerin zorunlu Türk Dili dersine karşı geliştirdikleri **tutum** yapısını ölçmektedir. Tutum, psikolojide genellikle bilişsel (bilgi ve inançlar), duyuşsal (duygular ve hisler) ve davranışsal (davranış eğilimleri) bileşenlerden oluşan karmaşık bir psikolojik yapı olarak tanımlanır.

Ölçek, öğrencilerin Türk Dili dersini ne kadar önemli, faydalı veya sıkıcı bulduklarını, derse katılmaya ne kadar istekli olduklarını ve dersin akademik gelişimlerine katkısına ne ölçüde inandıklarını yansıtan maddelerden oluşur. Ölçeğin faktör yapısı, tutumun bu farklı boyutlarını

ne şekilde ayrıtıldığını veya tek bir genel tutum faktöründe toplandığını göstermek üzere tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, aracın amaçlanan yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular, ölçeğin güçlü bir yapı geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Madde-Toplam Puan Korelasyonları: Ölçekteki tüm maddelerin madde-toplam puan korelasyonlarının $p < 0.01$ önem düzeyinde anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu durum, her bir maddenin ölçülen genel tutum yapıyla güçlü bir ilişki içinde olduğunu ve iç tutarlılığa katkıda bulunduğunu gösterir.

Faktör Yükleri: Tüm maddelerin faktör yüklerinin 0,60'ın üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Yüksek faktör yükleri, maddelerin aynı temel yapıya ölçeğin konusunda yüksek düzeyde bağlı olduğunu ve ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu kanıtlar.

Ayrt Edicilik (t Testi): Ölçeğin ayrt ediciliğine ilişkin t değerlerinin tümünün anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu, ölçek maddelerinin, tutum düzeyi yüksek olan grupları, tutum düzeyi düşük olan gruplardan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde ayrt edebilme yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlik

YTDDTÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar ürettiğini göstermiştir. Güvenirlik çalmalarının en önemli göstergelerinden biri, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değeridir.

Ölçeğin **Cronbach Alfa katsayısı 0,96** gibi oldukça yüksek bir değere sahip olduğu saptanmıştır. Bu değer, ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılığın mükemmel düzeyde olduğunu ve ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik ve geçerlik süreçlerini belirlemek amacıyla SPSS 15.00 istatistik paket programı kullanılarak yedi farklı istatistiksel analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin psikometrik özelliklerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesini sağlamıştır:

Cronbach Alfa katsayısı

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Yeterliliği analizi

Barlett's Test of Sphericity analizi

Scree Plot grafiği

Faktör Analizi

Korelasyon analizi

t testi

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin arkasındaki temel psikolojik yapıyı ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Çalışmada, tüm maddelerin faktör yüklerinin 0,60'ın üzerinde bulunması, elde edilen faktör yapısının güçlü ve tutarlı olduğunu göstermektedir.

Faktör analizinin ön koşulları olan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Örneklem Yeterliliği ve Barlett's Test of Sphericity analizlerinin de yapıldığı belirtilmiştir. Bu testlerin sonuçları, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu, yani maddeler arasında anlamlı korelasyonlar bulunduğunu ve örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu ifade etmektedir. Scree Plot grafiği ise faktör sayısının belirlenmesinde görsel destek sağlamıştır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarılma ve geçerlik/güvenirlilik çalışması yapılmış öz bildirim tutum ölçeği.

Format: 5'li Likert Ölçeği.

Derecelendirme: 1= kesinlikle katılmıyorum - 5= tamamen katılıyorum.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri (Yükseköğretim öğrencileri).

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (Tipik üniversite öğrencisi yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında zorunlu Türk Dili dersini alan öğrenciler.

Test Metodolojisi: Veriler, anket yoluyla toplanmış ve SPSS 15.00 istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Yükseköğretim, Türk Dili, Likert Ölçeği, Psikometri, Güvenirlik Analizi, Cronbach Alfa, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Bağlantı E-posta Adresleri: akifarslan78@mynet.com

Yazın Adresi: Sağlanmamıştır.

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması 2012 yılında yayınlanmıştır.

Özinler ve Kullanım: Akademik araştırmalarda kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. İletişim e-posta adresi: akifarslan78@mynet.com.

Ücret: Ücret bilgisi sağlanmamıştır.

Kaynaklar

Arslan, A. (2012). Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 1 (3), 187-202.

Makalenin orijinal PDF bağlantısı aşağıdadır: atif.sobiad.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: yuksekogretimde-turk-dili-dersine-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf

Yükseköğretimde Türk Dili Dersine Karşı Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Maddeler kaynak içerikte sağlanmadığından, bu bölüm boş bırakılmalıdır.)